

Urinecontainer op het festivalterrein van Pinkpop in Landgraaf. Foto Joyce van Belkom

Duurzaam plassen op Pinkpop

Kun je ook iets nuttigs doen met de duizenden liters urine die op popfestivals in de riolering verdwijnen? Ja, ontdekte de organisatie van Pinkpop. Dit weekeinde kunnen de bezoekers er voor het eerst 'duurzaam plassen'.

Door STEF VERHOEVEN

Voor dat hoofdact Coldplay zaterdagavond op Pinkpop de eerste akkoorden speelt, hoopt de organisatie al zo'n 10 tot 15 ton te hebben ingezameld. Urine.

Op het hoofdterrein staan dit jaar bij wijze van experiment twaalf plaskruizen met elk vier urinoirs die rechtstreeks zijn verbonden met een centrale container waar zo'n 36 ton pure plas in kan.

Als ze een beetje hun best doen krijgen de festivalgangers in drie dagen twee van die containers vol. Dat ontlast niet alleen het Limburgse riool van moeilijk te zuiveren urine, het levert ook nog eens waardevolle grondstoffen op.

Het begon, vertelt festivaldirecteur Jan Smeets, met een ideeetje van een paar zwangere vrouwen van Bureau Pinkpop. „Die leverden keurig

hun ochtendurine aan Moeders voor Moeders (die er het zwangerschapshormoon hCG uit halen, red.) en vroegen zich hardop af of met de grote hoeveelheden urine van het festival ook iets nuttigs te doen is. Dat bleek zo te zijn. Dat is het mooie van Pinkpop”, zegt Smeets.

„We creëren in drie dagen een kleine, nieuwe maatschappij die je elk jaar weer kunt verbeteren. Bovendien: de Green'n'Clean Award van de Europese Festivalvereniging Yourope, die we in 2008 ontvingen, schept verplichtingen om steeds duurzamer te worden.”

'Urine is een prima basis voor langzaam werkende kunstmest'

Ferdi van Rossum, GMB

En zo kwam Smeets in contact met GMB Watertechnologie dat zich al jaren verdiept in de waarde van menselijke urine. Het bedrijf bouwde een jaar geleden in Zutphen een installatie, SaNiPhos, die jaarlijks vijf miljoen liter urine kan verwerken. Ofwel: 13 miljoen kleine boodschappen. Een wereldprimeur.

Ferdi van Rossum, processtechnoloog bij GMB, is er trots op. „Wij halen tweestoffen uit de urine – stikstof en fosfaat – die beide heel geschikt zijn voor de productie van struviet, een kunstmestvervanger. Een kuub urine levert zo'n drie kilo struviet op. Wij weten inmiddels dat dit een prima basis is voor een langzaam werkende kunstmest. Die is vooral bruikbaar voor tuinen, omdat deze kunstmest minder snel verbrandt in de zon. Zo blijven de planten en het gras mooi groen.”

Vies is het goedje volgens Van Rossum allerminst. „Aangetoond is dat struviet zuiverder is dan fosfaat uit de mijnen in de Westelijke Sahara. Bovendien raken de fosfaatmijnen over enkele tientallen jaren uitgeput. Struviet kan daar een prima alternatief voor zijn.”

De productie van kunstmestvervangers is niet de enige reden om de urine met zorg apart op te vangen. Stichting Onderzoek Waterbeheer (STOWA) toonde tien jaar geleden al

aan dat het apart opvangen van urine heel wat hoofdbreken scheelt bij de waterzuiveringsdeskundigen. Onze dagelijkse plas van in totaal anderhalve liter mag dan slechts 1 procent van de totale afvalwaterstroom vormen, hij zorgt wel voor 85 procent van de stikstof en 47 procent van alle fosfaat in het afvalwater. Om dat vervolgens weer te ontdoen van deze stoffen is naar schatting zo'n 70 procent nodig van de totale energie die zuivering van het afvalwater vergt.

Het experiment van Pinkpop – dat mogelijk in augustus op Lowlands een vervolg krijgt, daar zijn ze nog over aan het nadenken – is een eerste stap naar wat 'nieuwe sanitatie' wordt genoemd. Kort gezegd houdt dat in, dat urine en ontlasting al bij de bron, de toiletpot dus, worden gescheiden. De afvoer van urine gaat dan via een eigen buizensysteem naar een opvangcontainer die regelmatig met een vacuümwagen wordt geleegd.

Er wordt al op bescheiden schaal mee geëxperimenteerd in nieuwe gebouwen. Zo doen de zeshonderd ambtenaren en politici (m/v) van het nieuwe provinciehuis in Assen inmiddels allemaal zittend hun plas op speciaal ontworpen toiletputten. Zo verzamelen ze maandelijks 40.000 liter urine in ondergrondse tanks.

„De aanvoer van urine voor de SaNiPhos blijft nu nog steken op zo'n 20 duizend liter per week”, zegt Van Rossum van GMB. „Op het geheel is dat natuurlijk nog heel weinig, maar met de festivalurine en andere grootchalige sanitatieprojecten zal de aanvoer substantiëler worden.”

Het SaNiPhos-project is nog verre van rendabel en het eindproduct struviet wacht nog op de juiste vergunningen om als kunstmestvervanger toegelaten te worden op de markt. „Voorlopig slaan we het op in onze loodsen”, zegt Van Rossum.

Toch is het project voor hem nu al geslaagd. „Het heeft ons een schat aan kennis opgeleverd. In het najaar bouwen we een tweede installatie in Almelo.”

Erger u dus niet langer aan drinkende en plassende festivalgangers. Ze zijn gewoon heel goed bezig.

Verantwoord wildplassen

Gaat u niet naar Pinkpop of werkt u niet op het provinciekantoor van Drenthe? Geen nood. Ook thuis kunt u bescheiden meedoen aan 'het nieuwe plassen' dankzij een Zweedse vinding van ontwerpster Åsa Lövborg: de Towa (acroniem voor: *to water*). Het is een draagbaar toilet en tuingieter ineen met een heel eenvoudige gebruiksaanwijzing. Doe uw plas op de Towa, leng hem aan met negen delen water en besprenkel uw planten ermee. Voor nog geen 595 Zweedse kronen, inclusief verzendkosten (zo'n 70 euro) kunt u verantwoord wildplassen. Maar u kunt natuurlijk ook een emmer bij de Blokker kopen (2,99 euro).

Voor meer informatie over de Towa: www.guldkannan.se

